Een hoopgevend woord voor bevreesde mensen

Psalm 130:4
Psalm 42:3
Psalm 31:17, 18,19
Psalm 138:3
Psalm 56:4
Lezen: Psalm 42

Dordtse Leerregels, Hoofdstuk 1, Paragraaf 16

Geliefde gemeente, de profeet Zacharia heeft een zeer rijke boodschap mogen brengen voor zondaren die zo'n last hebben van hun zonden en niet weten hoe ze daarvan verlost kunnen worden. Hij heeft hen mogen wijzen op het offer van de Heere Jezus Christus, dat Hij volmaakt gebracht heeft tot behoud van zondaren. Luister naar wat de profeet Zacharia daarover heeft mogen profeteren: *Zwaard, ontwaak tegen Mijn Herder, en tegen den Man, Die Mijn Metgezel is, spreekt de HEERE der heirscharen; sla dien Herder*. Deze woorden spreken reeds van dat plaatsvervangende offer dat Christus wilde brengen. Daarom is dat een hoopgevende boodschap. En wat kan die boodschap hoopgevend zijn voor wie niet meer weet hoe het ooit nog goed kan komen.

Tegelijkertijd kan zo'n boodschap ook aanvechtingen geven. De vraag kan in je hart opkomen: Is datgene wat de Heere Jezus gedaan heeft aan het kruis nu ook voor mij? Zou de Heere Jezus dat ook voor mij gedaan hebben daar aan dat vloekhout op Golgotha? Ja, behoor ik wel bij degenen die God tot die zaligheid verkoren heeft? Maar Zacharia zegt: Ja, want de Heere, Die dit gedaan heeft, zal Zijn hand tot de kleinen wenden. Is dat geen wonder?

Die belofte, *De Heere zal Zijn hand tot de kleinen wenden*, was voor de oudvader Johannes Groenewegen ooit aanleiding om een teer gedicht te schrijven dat juist die worsteling onder woorden bracht. Hoe begint dat tere gebed? *O Jezus, Goedertieren Heere, hier ligt een wormpje voor U neer. Met al zijn nood en een zielsellende. Wil toch Uw hand tot zo een wenden. Ik stort voor U, o Heere, mijn klacht, ik heb geen licht, ik heb geen kracht. Mijn ziel is in mij neergebogen, ach, sla op mij Uw liefdesogen*. Verderop in het gedicht bad de dichter: *Ik vrees dat ik nog alles mis, en dat mijn werk geen waarheid is, en heb ik mij tot hier bedrogen, ach, open dan nu nog mijn ogen*. Hoort u die worsteling? Is dat niet misschien datgene wat er in uw of jouw hart omgaat? Moet u eens luisteren hoe Groenewegen zijn gedicht eindigt: *Ik wil dan wachten op U, o Heere, totdat ik krijg mijn zielsbegeren; en nooit zal zijn mijn zak ontbonden, totdat ik Jezus heb gevonden*. Wat was het dat zo'n mensenkind wachtend deed uitzien? Dat vinden we in het laatste couplet: *O ja, Gij zegt in Uw Woord, dat Gij de wens des harten hoort, en nimmer tranen zult verachten; dus grijp ik moed, ik zal dan wachten*.

Wat past dit gedicht prachtig bij het artikel dat deze middag voor ons openligt, waarin wij een moedgevend woord zullen horen voor vreesachtige mensen. Dat is ook het thema van de prediking: een hoopgevend woord voor bevreesde mensen. We letten op drie gedachten:

In de eerste plaats een moedgevende aansporing.
In de tweede plaats een gegronde troost.
En in de derde plaats een ernstige waarschuwing.

1. Een moedgevende aansporing

In de vorige paragraaf 15, het is alweer een tijdje geleden, hebben onze Dordtse vaderen op grond van Gods Woord beleden dat de Almachtige God niet alle mensen heeft verkoren tot zaligheid. Hij heeft, naar Zijn rechtvaardig en onveranderlijk welbehagen, mensen ook laten liggen in hun verlorenheid, in de ellende waarin zij zichzelf hebben gestort. En daarmee hoorden wij, dat de Heere Zich heeft geopenbaard als een rechtvaardige, wrekende Rechter. Dat is een ontzaglijke werkelijkheid, die wij op grond van het Woord niet mogen verzwijgen, omdat de Drie-enige God het ook niet verzwegen heeft.

Maar mag ik u eens vragen, al is het nu weer een aantal weken geleden dat we over dat artikel hebben nagedacht: wat heeft dat nu met u gedaan? Dat er niet alleen sprake is van een goddelijke verkiezing, maar ook van een verwerping? Ik wil heel dicht bij uw hart komen. Wie in Rotterdam Kralingen is er bevreesd voor geraakt een verworpene te zijn? Zijn er mensen die moedeloos zijn geraakt? U bent het toch niet al weer vergeten? Nee toch? Want het is echt een werkelijkheid dat zielen moedeloos kunnen worden. Dat gebeurt echt, dat komt voor, bij het horen van die aangrijpende boodschap dat God mensen laat liggen in hun verlorenheid, wat betekent: eeuwig verloren. Als dat op je afkomt, kun je bevreesd raken.

Weet u, daar hadden onze Dordtse vaderen ook oog voor. Zij waren allemaal dienaren van het Woord die in de gemeente hebben gestaan, die mensen hebben ontmoet op reis naar de eeuwigheid. In hun pastoraat kwamen zij ook zulke moedeloze mensen tegen, die niet durfden geloven dat God ook Zijn oog sloeg op zulke slechte mensen als zij waren. Daarom komen zij met een moedgevende aansporing voor moedeloze mensen. Straks, in onze tweede gedachte, wil ik nog een andere categorie mensen benoemen en uitleggen, die ook wel eens bevreesd kunnen raken dat zij alsnog verworpen zijn.

Maar eerst dus de eerste categorie. Wat zeggen de Dordtse Leerregels daarover? Zij hebben het over mensen die mismoedig zijn. Dat betekent, jongens en meisjes, moedeloos: dan heb je geen moed meer, geen hoop meer. En wat zeggen de Dordtse vaderen over zulke mensen? Het zijn mensen *die het levend geloof in Christus, of het zekere vertrouwen des harten, de vrede der conscientie, de betrachting van de kinderlijke vreze, en de roem in God door Christus, in zich nog niet krachtiglijk gevoelen*. Wat zijn dat voor mensen? Wie bedoelen die oudvaders hier toch in dit artikel?

Bedoelen ze daar mensen mee die elke zondag twee keer trouw naar Gods huis komen? Die het eens zijn met de zuivere bediening van wet en evangelie. Die vallen voor een schriftuurlijke bevindelijke waarheid. Die bidden, die danken, die de psalmen zingen, die bij tijden Gods woord onderzoeken, zonder meer? Zijn het die mensen, die ze op het oog hebben? Nee, die worden niet bedoeld. Het gaat wel om mensen waar meer is dan dit. Het gaat om mensen die bij het gebruiken van deze genademiddelen iets ervaren, iets gevoelen in hun hart. Het zijn mensen waar wel leven is gekomen in het hart, geestelijk leven. Het zit mensen waar hier van binnen wat gebeurd is. Wat dan? Het zijn mensen die wederom geboren werden, die daarom ook die droefheid naar God kennen, die een onberouwelijke bekering tot zaligheid werkt. Het zijn zondaren die leren geloven dat ze zondaar zijn, die voelen dat ze met hun zonde in de schuld staan bij God. Zondigen willen ze niet meer. Alles wat van de Heere is, hebben ze lief gekregen, want de Heere heeft Zijn liefde in hun hart uitgestort. Ze begrijpen helemaal die aloude uitdrukking van vroeger: de brug naar de wereld is opgehaald. In de wereld willen ze niet meer leven.

Die mensen hebben van de Heere Jezus gehoord. Ze hoorden in de prediking van het geloofs vertrouwen op Hem. Ze hoorden in de prediking van de vrede die in het geweten ervaren wordt en aangebracht wordt door het bloed van de Heere Jezus. Ze hoorden in de prediking van de

kinderlijke gehoorzaamheid aan de wil van de Heere en aan de wet van de Heere. Ze hoorden hoe Gods kinderen leren roemen in God in Christus vanwege dat grote werk wat Hij in het hart van een zondaar doet. Ze hebben ervan gehoord, ja, en ze durven zelfs niet te zeggen dat ze er iets van kennen, maar bij tijden was er toch wel iets van in hun leven. Juist toen ze van deze genaden hoorden en ze soms zo heel pril in hun hart ervaarden van het vertrouwen op die Persoon, Die hun voorgesteld wordt met de naam Jezus. Ja, dat er soms in de stormen van hun hart wel eens wat rust kwam, juist onder de prediking als Hij geschilderd werd als die ene Naam onder de hemel gegeven, door Welke wij zalig moeten worden, en dat ze hoop en verwachting kregen. En dat er momenten waren dat het geweten niet meer zo aanklaagde als ervoor en dat ze zo hartelijk mochten buigen voor het Woord van God. Ja, dat ze bij tijden aangeraakt werden in hun hart en dat ze, al durfden ze het zo niet te zeggen, toch al iets ervaarden van dat roemen, om in een verbroken hart zomaar mee te kunnen zingen. *Het is mij goed, mijn zaligst lot, nabij te wezen bij mijn God. Ik vertrouw op Hem, geheel en al, de Heere Wiens werk ik roemen zal*.

Heb ik het over u misschien? Heb ik het over jou misschien? Daarom ben je zo graag in Gods huis, hè? Daarom kom je zo graag onder de prediking van het Woord en hoor je zo graag uit het Woord verklaren wat er in je hart omgaat. Nee, dan kun je niet nalaten om die genademiddelen waar te nemen. Dan luister je door de week nog eens een extra preek en vind je je nog wel eens in de stilte met een preek of met Gods Woord. Want je bent zo graag daar waar de stem van de Heere klinkt. En het is je levenslied geworden: *Och mocht ik in die heilige gebouwen, de vrije gunst, die eeuwig U bewoog, Zijn liefelijkheid en schone dienst aanschouwen; hier weidt mijn ziel met een verwonderend oog*.

En toch komen er van die momenten dat het weer weg is. Dan voel je het toch weer niet krachtig in je hart. Dan word je weer zo heen en weer geslingerd. Dan komt de duivel weer op je af. En dan is er weer zoveel vrees en moedeloosheid. Als je dan weer hoort in zulke omstandigheden van die verwerping, als er gesproken wordt over mensen waar het er op lijkt – en het is net niet – dat er nabijkomend werk is, en als je dan in de Bijbel leest van een Saul die zelfs profeteerde, van een Ezau die onder tranen berouw zocht, of van een Bileam die een vergezicht kreeg op Christus, al was het dan uitwendig, maar ze uiteindelijk het zaligmakend geloof niet hadden. Ach, wat word je dan bevreesd. Dan komt het op je af: ik zal wel een verworpene zijn. En dan zink je weg in moedeloosheid.

Weet je wanneer dat ook kan gebeuren? Als je dan eens een keer vrijmoedigheid mag hebben om iets te delen met een ander over wat er zo in je hart en leven gebeurd is. Dat kan een godsdienstig mens zijn die het leven zelf niet heeft, of een kind van God dat het als het goed is zou moeten verstaan. Als je dan eens iets wilt vertellen en kwijt wilt van die roerselen van je hart, en er wordt zomaar botweg gezegd: ja, maar het gaat zomaar niet. Weer een ander zegt: nou, als ik denk aan de bekering van mijn vader, daar ging het wel heel wat anders hoor dan bij jou. En weer een ander zegt: ja, maar luister eens, met datgene wat er nu bij jou is, het kan nog alle kanten op hoor. Denk nou maar niet dat je gelijk behouden bent, er is zoveel nabijkomend werk. Kijk nou eens in de Bijbel, daar heb je ook nog dwaze maagden. Of iemand stopt je een boekje in de hand dat heel afsnijdend is, helemaal niet op zijn plek als iemand in de eerste liefde loopt. Dan kun je helemaal verstrikt raken bij datgene wat je leest. Dan kun je zo moedeloos worden. En dan komt het boven: ik zal wel geen verkorene zijn. Dan komen die angstige zielenvragen: Is het wel waarheid in het binnenste? Is God wel begonnen of ben ik zelf begonnen? Is het alleen maar verstandelijk geweest, wat gepaard ging met wat gevoeligheid?

En als er dan ook nog eens momenten aanbreken dat je helemaal geen leven meer ervaart in je hart, en alles weg lijkt te zijn, en het dood en dor wordt, ach, dan komen die angstige vragen die ik

vind in Psalm 77: *Zal dan de Heere in eeuwigheid verstoten, en voortaan niet meer goedgunstig zijn? Houdt Zijn goedertierenheid in eeuwigheid op? Heeft Zijn toezegging een einde van geslacht tot geslacht? Heeft God vergeten genadig te zijn? Heeft Hij Zijn barmhartigheden door toorn toegesloten?*

Maar luister nu eens welke moedgevende aansporing zulke mensen krijgen. Misschien bent u het wel, ben jij het wel vanmiddag. Wees niet mismoedig, gij die God zoekt in al uw zielsverdriet. Bij het horen van al die berichten die zo op je af kunnen komen, vrees niet. De Heere wijst je een andere weg. Wat is die weg dan? Hoe kun je nu in zulke omstandigheden verlost worden van je moedeloosheid? Dan mag ik u vanmiddag vier moedgevende aansporingen prediken, die onze vaderen op grond van het Woord hier in paragraaf 16 onder woorden brengen.

De eerste aansporing is deze: reken jezelf nou niet direct bij de verworpenen. Het is alsof de Heere zegt: Kom, je bent toch geen vreemde van Mijn werk in je hart. Al weet Ik wel dat je zo bekommerd bent over je staat voor Mij, en al zie Ik wel dat je zo heen en weer geslingerd wordt en voor je waarneming zo van verre staat, maar luister eens: Ik heb Me toch niet onbetuigd gelaten in je leven. Ben Ik dan echt een land van uiterste duisternis? Weet je dan niet meer dat je toch krachtig Mijn werk in je ziel gevoeld hebt, die kleine momentjes, en dat je toch tot troost kon zingen, al mis je nog heel veel als je naar andere kinderen van God kijkt: *De Heere is zo getrouw als sterk, Hij zal Zijn werk voor mij voleinden*. O, zeg toch niet dat Ik u verworpen heb, en zeg ook niet zelf dat je een verworpene bent. Maar kom nou eens heel dicht bij Mij, ga nou eens aan Mijn voeten zitten en luister eens wat Ik je ga voorzeggen, en wat je nu door genade mag nazeggen, terugziend op datgene wat Ik toch in je ziel gedaan heb. Wat dan? *Ik ben gevonden van degenen die naar Mij niet vraagden; Ik ben gevonden van degenen die Mij niet zochten; Ik heb gezegd: Zie, hier ben Ik, zie, hier ben Ik*. O, reken jezelf niet tot de verworpenen. Dat is de eerste moedgevende aansporing.

Maar er komt wel wat bij. De tweede aansporing: ga vlijtig voort in het waarnemen van de middelen. O, dat doe je al, je kan het niet nalaten. Ga ermee voort, want het zijn de Schriften die van Christus getuigen. Het is Gods Woord, wat de Heilige Geest gebruikt om je gang en treden vast te maken. Het zijn de middelen der genade, waardoor je Gods werk nog krachtiger zult gaan ervaren in je hart. Want het zijn die genademiddelen, waardoor je op Gods tijd overvloediger genade zult ontvangen. Want daar moet het wel heen.

Dan kom ik bij een derde aansporing: verlang dan ook vurig naar de tijd van overvloedige genade. Het is alsof Ik die goede Herder tot zo'n bevreesd lammetje hoor zeggen: Maak nou je roeping en verkiezing eens vast, en luister eens wat Mijn knecht Petrus in het Woord heeft geschreven: *Wast dan op in de genade en kennis van den Heere en Zaligmaker Jezus Christus*. Begeer met Hem verenigd te worden, om zo tot de zekerheid te mogen komen dat al je zonden om het bloed van Christus vergeven zijn. Dat is de weg om zeker te weten dat je met God verzoend bent, om door dat bloed de vrede tussen God en je ziel te mogen smaken, dat God op grond van recht, in de sfeer van het recht, je om Christus' wil zal vrijspreken van schuld en straf, en dat je God mag leren kennen als een liefdevolle Vader Die Zijn kinderen om Christus' wil aanneemt. Dat is die overvloedige genade. Om daar vurig naar te staan, om dat te mogen kennen. Zoek dat toch. Dan zal je vrees en moedeloosheid wijken.

Dan de vierde aansporing: verwacht dat alles met eerbiedigheid en ootmoedigheid. Dus vraag deze dingen niet uit hoogmoed, want dan krijg je het niet. Maar vraag om een ootmoedig en nederig hart, en zeg het maar: Heere, ik zou zo graag meer van U willen. Heere, ik heb meer nodig. Ik wankel zo, Heere. Ik mis de zekerheid, maar ik heb het niet verdiend. Ik blijf maar een zondaar

in mijzelf. Nochtans, Heere, mag ik toch genade van U vragen, mag ik toch overvloedige genade van U verwachten, want ik begeer niets liever dan gezaligd te mogen worden door U.

Kijk, dat zijn nu de moedgevende aansporingen voor bevreesde mensen. Van wie heb ik het hart geraakt vanmiddag? Wie werd hier nu in getekend? Dan heb ik nog een boodschap voor je: *Wacht op den Heere, Godvruchtige schare, houd moed, Hij is getrouw, de Bron van alle goed*.

2. Een gegronde troost

We gaan naar onze tweede gedachte, waarin gesproken wordt over een gegronde troost voor mensen die helemaal niet hoeven te vrezen. Het is zo begrijpelijk dat aan het begin van het geestelijke leven tijden kunnen zijn dat een mensenkind moedeloos en bevreesd kan raken als zij horen van die verwerping, want dan is dat geestelijke leven nog zo ongeoefend. Maar hoe is dat nu met kinderen van God die wat meer tot zekerheid gekomen zijn? Hoe is het nu met degenen die dat geloofsvertrouwen op Christus wel krachtig hebben gevoeld in hun ziel? Hoe is dat nu met mensen die kunnen getuigen dat ze, in een weg van recht, vrede hebben gekregen door het bloed des Jezus in hun aanklagend geweten? Hoe is dat nu met die mensen die iets mogen beoefenen van die kinderlijke gehoorzaamheid? Kunnen zulke mensen ook bij tijden nog verschrikt raken als zij horen van de verwerping?

Ja, dat kan. Dat kunnen we opmaken uit de liefelijke bemoediging in het tweede deel in artikel 16. Daar vinden we: *Veel minder behoren voor deze leer der verwerping verschrikt te worden degenen die ernstiglijk begeren zich tot God te bekeren, Hem alleen te behagen, en van het lichaam des doods verlost te worden, en nochtans in de weg der godzaligheid en des geloofs zo ver niet kunnen komen als zij wel wilden*. Wat zijn dat voor mensen? Dat zijn mensen die wederom geboren zijn, die door het geloof Christus hebben leren kennen tot vergeving van hun zonde, en die door de Heilige Geest geleid zijn op de weg van de voortgaande bekering. De weg die zo helder beleden word in Zondag 33, weet u wel: de afsterving van de oude mens en de opstanding van de nieuwe mens. Dat zijn nu mensen die echt geleerd hebben, stapje voor stapje, hoe groot hun zonde en ellende zijn, maar die ook hebben geleerd hoe ze van die zonde en ellende verlost zijn door Christus. Er ontstond een hartelijke begeerte in hun hart om nu Gode dankbaar te mogen zijn voor die rijkdom, voor die verlossing.

O, wat hebben ze verdriet over de zonde die ze, na al die ontvangen genade, nog ontdekken in hun hart, elke dag weer. O ja, ze haten die zonde, ze willen er ver vandaan vluchten. Ze hebben maar één begeerte in de bodem van hun hart, en dat wordt hier ook onder woorden gebracht: om nu in de weg der godzaligheid en des geloofs te mogen wandelen. Dat begeren ze, en die begeerte is sterker geworden naarmate ze gezien hebben wat hun lieve Meester voor hen gedaan heeft. Die begeerte werd sterker nadat ze gezien hebben wat het de Heere Jezus gekost heeft om al hun zonden weg te dragen aan het vloekhout. Die begeerte werd heel sterk toen ze gezien hebben hoe in Zijn lichaam de wonden geslagen werden vanwege hun zonden, maar dat uit die wonden dat dierbare bloed vloeide om al die zonden weg te wassen. En toen ze dat zagen door het geloof, toen ze iets zagen van wat het Christus gekost heeft, zeiden ze: O Heere Jezus, nu zou ik nooit meer willen zondigen. Als ik zie wat het U gekost heeft, dat bittere, smartelijke lijden vanwege mijn vuile zonden, Heere, ik wil niet meer zondigen.

En toch zijn die zonden er. Je wilt het niet, toch is het er. En dan kunnen die zonden na ontvangen genade zo sterk zijn, dat ze het zicht op de genade in Christus kwijtraken. Dat je tot hinken en zinken elk ogenblik gereed bent, dat je vleselijk bent, verkocht onder de zonde. En als dan bij vernieuwing die zonden zo op je afkomen en het geloof inzinkt, en je hoort dan van verwerping, dan kan het zomaar als een domper op je ziel terechtkomen. Ook als de Heere met de scherpe

prediking van Zijn wet, juist in het stuk der dankbaarheid. Dat je moet zeggen: daar kan ik nooit aan voldoen, Heere. En als het dan op je afkomt: Zonder heiligmaking zal niemand God zien. En je ziet al die vlekken en al die zonden weer, al die tekorten. En als dan die liefdesschuld zo op je afkomt. Maar ook als een kind van God na ontvangen genade in een grote zonden valt. De voorbeelden staan in de Schrift: David, Petrus, Hizkia, Mozes, Mirjam. O, ze hebben allemaal momenten gekend dat ze de Heilige Geest hebben bedroefd door toe te geven aan de zonde, zodat ze opnieuw de gemeenschap met de Heere moesten kwijtraken. Wat moet er geen duisternis gekomen zijn in het hart van Salomo toen die duizend vrouwen binnenliet in zijn paleis, met al hun afgoderijen, hoe hij zelfs gebogen heeft voor die afgoden, terwijl hij een Jedidja was, door de Heere bemind. Wat is dat voor die bruid geweest, toen ze daar in zorgeloosheid op dat bed lag en ze geen zin had in de gemeenschap met haar Bruidegom?

Er kunnen tijden zijn dat de hand des Heeren zwaar drukt op een kind van God. En als de Heere dan in die weg ook nog eens tegenspoed zendt, dan kan het bij een kind van God op hen af komen, alsof God vertoornd is. En als dan de gedachte aan sterven bovenkomt en de Godsontmoeting, dan kan een kind van God na ontvangen genade in een verschrikkelijke, akelige aanvechting komen, namelijk dat hij met alles wat er geweest is toch nog verworpen wordt. Want weet je wie er dan op je nek springt? Die gemene duivel, die ontzaglijk gemene duivel. En weet je, als je dan na ontvangen genade in die duisternis terechtgekomen bent, waar je jezelf niet uit verlossen kunt, dan komt hij met het Woord. En dan gaat hij niet op de Heere Jezus wijzen, nee, natuurlijk niet, want hij is een gruwelijke vijand van Christus. Maar dan gaat hij juist op die plaatsen wijzen om je in de wanhoop te brengen. Dan zegt hij: Weet jij wel wie jij bent? Jij bent nou die persoon uit Hebreeën 6: *Het is onmogelijk, die eenmaal verlicht zijn geweest, en de hemelse gave gesmaakt hebben, en des Heiligen Geestes deelachtig geworden zijn*, enzovoort, dat die na zo'n afval nog bekeerd kunnen worden. Jij bent een verworpene.

En als je dan de kracht des geloofs mist om te schuilen achter het schild des geloofs – nee, niet al Gods kinderen maken zoiets mee, maar het kan gebeuren – dan zegt de duivel: Weet jij waar jij op lijkt? Op dat huis wat ik in de Bijbel zie staan. Daar woonde eerst een boze geest. En die boze geest is uit dat huis weggegaan. Toen werd dat huis prachtig mooi, helemaal schoongemaakt. Het leek wel een kind van God. Ja, dat was jij toen, hè? Maar nou. De boze geest is met zeven geesten teruggekomen, en nu ga jij verloren. Wat is de duivel gemeen he?

Maar dan die rijke troosting: *Veel minder behoren voor deze leer der verwerping verschrikt te worden degenen die ernstiglijk begeren zich tot God te bekeren, Hem alleen te behagen, en van het lichaam des doods verlost te worden, en nochtans in de weg der godzaligheid en des geloofs zo ver niet kunnen komen als zij wel wilden.* Weet je, dan komt de Heere, op Zijn tijd met een troost, met zo'n gegronde troost. Dan gaat God Zich in Zijn barmhartigheid opnieuw openbaren. Dan komt de God der barmhartigheid met Zijn beloften, die in Christus ja en amen zijn, om zo'n gelovige die verstrikt is in de vrees eruit te halen. Ja, dan komt Hij met de beloften die Hij verbonden heeft met Zijn eed, twee onveranderlijke dingen, die Hij beschikt tot vertroosting van Zijn aangevochten kerk. En een van die beloften wordt ons vanuit paragraaf 16 aangereikt: *Het gekrookte riet zal Hij niet verbreken, en de rokende vlaswiek zal Hij niet uitblussen*.

Zit er misschien een geknakt riet in ons midden? Dat is zo'n riet met de prachtige pluim aan de bovenkant, die halverwege geknakt is, dat daar zo staat langs de kant van een brede sloot, met zijn pluim in de modder, in het water, en zichzelf niet kan oprichten. Een mensenkind dat met schrik zegt: Ik ben afgesneden van voor Gods ogen. Hoor de liefelijke stem van de Herder. Hij komt naar dat geknakte riet, en Hij zegt: Ik zal u niet verbreken, want Ik ben voor u gebroken geweest, en Ik zal zorgen dat u niet verbroken raakt. Ik zal het niet toelaten dat Mijn beminde gebroken zal

worden. Ik ben gekomen om je op te richten. Ik ben gekomen om je te vertroosten. Ik weet het wel, je bent bang een verworpene te zijn, maar je bent het niet. Kijk eens, gekrookt riet, in Mijn handen. Kijk eens, nee, het lukt je niet, Ik richt je op, zodat je in Mijn handen kijken kunt. En wat zie je daar? *Ik heb u in Mijn beide handpalmen gegraveerd*. Je zult niet verworpen worden. Wat is die Herder toch lief, hè? Ben je ook al verliefd op Hem? Ken je Hem zo? Zo gaat Hij om met Zijn schapen.

Misschien ben je wel een rokende vlaswiek geworden. Wat is dat dan? Nou, jongens en meisjes, vroeger hadden ze een olielampje, dat zag er ongeveer uit als mijn hand. En dan lag hier wat olie in met een lontje, en dat lontje brandde zolang er olie in was. Maar dan kon het wel eens gebeuren dat de olie bijna opraakte, en dan werd dat vlammetje steeds kleiner en kleiner. Het leek al alsof dat vlammetje uitging, en het gebeurde zelfs dat het bijna uitging en dat het niet meer was dan wat rook, een vieze walm die ervan afkwam. Zo kan het zelfs met een kind van God zijn. Dan kun je het zelf niet meer licht maken in je duisternis, en dan beef je van schrik als de Heere alsnog zou zeggen: *Ga weg van Mij in de buitenste duisternis*. Maar dan komt de Heere Jezus, en Hij zoekt die rokende vlaswiek op, en Hij zegt: Ik zal je niet uitblussen. Ik zorg dat Mijn Geest olie laat druppelen in je hart, zodat het niet geheel uitgeblust zal worden. Ik zal zorgen dat Mijn werk in waarheid zal zijn. Ik ga het weer licht maken in je donkere hart. Ik maak je hart weer tot een brandend hart. En daarom, zijt niet bevreesd, rokende vlaswiek. *Ik ben uw Licht, en Ik maak het waar: Wie is er onder ulieden, die den HEERE vreest, die naar de stem van Zijn Knecht hoort; als hij in de duisternissen wandelt, en geen licht heeft, dat hij betrouwe op den Naam des HEEREN, en steune op zijn God.*

Wat een Woord, een troostvol gegrond woord van die goede Herder voor die bevreesde kinderen van Hem. Jawel, een hoopgevend woord voor bevreesde mensen, niet alleen voor mensen die de zekerheid des geloofs nog missen, maar ook voor mensen die, nadat ze tot zekerheid gekomen zijn, zomaar bij tijden weer eens een geknakt riet of een rokende vlaswiek kunnen worden. Christus zal op Zijn tijd komen om het weer anders te maken.

3. Een ernstige waarschuwing

Helaas niet voor iedereen, want aan het slot van artikel 16 vinden wij nog een aangrijpende waarschuwing. Voordat ik daar nog iets over wil zeggen, zou ik u willen vragen: wil je nu eens gaan bidden op reis naar de eeuwigheid, in het bijzonder degenen die helemaal geen geestelijk leven kennen? Die kunnen niets hebben aan die moedgevende woorden. Ja, mensen die net op de weg zijn wel, en ook Gods kinderen zullen bij tijden bemoedigd worden. Maar als je geen geestelijk leven hebt, dan kun je dit niet begrijpen. Dan kan het geen moed geven in je ziel. Daarom, als ik nu dat laatste ook nog onder woorden moet brengen, zul je dan bidden: *Doorgrond mij, o God, en ken mijn hart; beproef mij, en ken mijn gedachten; en zie, of bij mij een schadelijke weg zij, en leid mij op den eeuwigen weg*. Want die schadelijke weg is er.

Wat zeggen onze Dordtse vaderen nog meer? *Maar deze leer is met recht verschrikkelijk voor degenen, die God en Christus, den Zaligmaker, niet achtende, zichzelf aan de zorgvuldigheden der wereld en aan de wellusten des vleses geheel hebben overgegeven, zolang zij zich niet met ernst tot God bekeren*. Ja, God heeft besloten om mensen te laten liggen in hun verlorenheid. En wanneer weet je nu pas dat dat niet zo is? Als je bekeerd bent. En zolang je niet bekeerd bent, zou je echt moeten vrezen. Want echt gemeente, het lijkt alsof het scherp is, maar ik moet van mijn Zender eerlijk met je ziel omgaan. Want al zit je hier nu netjes in de kerk, voor de tweede keer misschien, of thuis mee te luisteren, maar als je onverzoend bent, dan is het ten diepste toch waar dat je God en Christus veracht, terwijl het wel gepredikt wordt. Dan hoor je nog bij degenen die Hem niet kennen met je hart. Dan hoor je nog bij die mensen die echt geen ingestorte liefde

hebben tot de Heere, tot Christus, tot God. Dan weet je ten diepste niet dat je een echte zondaar bent, en heb je nog nooit met een oprecht hart je zonden voor God beleden.

Echt, gemeente, ik meen het in liefde, maar als dat zo is, dan acht je nog steeds dat kostelijke bloed van Christus onrein. Dan lig je buiten de gemeenschap met deze Zaligmaker. En daarbij ben je druk met je dagelijkse dingen, de zorgvuldigheden van de wereld, druk met je huis, met je tuin, met je gezondheid, met je kleding, met je hobby, met je auto, noem het maar op. En weeg dat nu eens naast die momenten dat je ernstig zoekt om tot bekering te komen. Dan zijn er mensen die geestelijk zo lui zijn. Straks lig je in de hel, en dan kun je God niets ongerijmds toeschrijven. Bekeer je toch, bekeer je toch! Want zolang je onbekeerd bent, moet je vrezen voor de prediking van de verwerping. Dan is het echt schrikwekkend. Ik kan je niet doen beven, ik kan geen geestelijke aardbeving in je hart bewerken, al zou ik het willen. Maar ik weet dat mijn Koning het kan, door Zijn lieve Geest, omdat de schrik des Heeren je zou bewegen tot geloof.

Want het moet toch wat zijn, om in die vlammen van de hel te liggen, terwijl het bloed onder de prediking gedropen heeft, je eerlijk behandeld bent, gewaarschuwd bent, het oordeel je aangezegd is, maar je ook gewezen bent op die Gekruisigde Christus, dat je de weg geweten hebt en niet bewandeld. Ontzaglijk, ontzaglijk. Maar luister, je bent nog in het heden der genade. De ark heeft een deur die openstaat, en de vloed van Gods toorn is nog niet over je leven gegaan. Nog zendt de Heere Zijn knechten tot je als predikers der gerechtigheid. Nog wordt je opgeroepen tot waarachtige bekering. Wat zal de vrucht zijn op de jongste dag?

Ik eindig met een indringende oproep van Isaac Ambrosius, en ik mag wel zeggen dat hij dat namens alle ware knechten heeft uitgesproken. Ik schaar mij met heel mijn hart achter zijn indringend woord: *Wij, arme dienaren van God, die uw zielen liefhebben, zouden graag de vijandschap tussen God en uw ziel weggenomen zien. En daarom verschijnen wij niet alleen dikwijls voor God op onze knieën voor uw ziel*. Dat betekent dat Gods knechten in de studeerkamer voor je ziel worstelen. *Maar, zo zegt Ambrosius, ondanks uw tegenstand, onbekeerde zondaar, kunnen wij ook nog op onze knieën, namens God tot u komen, om u te smeken dat u uw Rechter niet zult tergen. Ik kom in de Naam van mijn Meester, in de Naam van de Heere Jezus Christus, u bidden, u smeken om te geloven. En ik bid u in Christus' Naam, van Christus' wege, arme zondaar, laat u toch, alsjeblieft, laat u toch met God verzoenen!*

Amen.